

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

SANACOR13T-SANSKRIT (CC13)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

(Marks: 10)

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागर्या च समाधेयाः 2×5 = 10
- (क) भारतीयदर्शनसम्प्रदायेषु के तावत् नास्तिकाः भवन्ति ?
- (ख) आरम्भवादं के स्वीकुर्वन्ति ? किमर्थमारम्भवाद इत्युच्यते ?
- (ग) सांख्यानां कार्यकारणवादविषयकः सिद्धान्तः कः ?
- (घ) भारतीयदर्शने बहुत्ववादिनः के सन्ति ? तेषामाशयः कः ?
- (ङ) भारतीयदर्शने भाववादिनः के सन्ति ?
- (च) भारतीयदर्शने द्वैतवादी कः ? तस्य कः आशयः ?
- (छ) कस्तावत् विवर्तवादः ?

SECTION-B

(Marks: 20)

2. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयः 10×1 = 10
- (क) तर्कसंग्रहानुसरेण विशेषस्य लक्षणमुक्त्वा व्याख्या कार्या ।
- (ख) को नामाभावः ? कति भेदाः तस्य ? सोदाहरणं सलक्षणं सर्वं व्याख्येयम् ।
- (ग) सामान्यस्य लक्षणमालोच्यताम् । कथं सामान्यं पदार्थत्वेन स्वीकृतम् ?
3. (क) अधोलिखितेषु विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरलिप्या च टीका लेख्या 5×2 = 10
- आत्मा, कर्म, मनः

अथवा

- (ख) अधोलिखितेषु द्वयोः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च व्याख्या कार्या 5×2 = 10
- (i) रूपरहितस्पर्शवान् वायुः ।
(ii) गन्धवती पृथिवी ।
(iii) रसनाग्राह्यो गुणो रसः ।

SECTION-C

(Marks: 20)

4. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयः 10×1 = 10
- (क) तर्कसंग्रहानुसरेण प्रतिपदव्यावृत्तिपूर्वकं कारणलक्षणं व्याख्येयम् ।
(ख) प्रत्यक्षं कतिविधम् ? तर्कसंग्रहानुसारं प्रत्यक्षलक्षणं विचार्यताम् ।
(ग) आनुमितिकरणं किम् ? कस्तावदनुमितेः व्यापारः ? आनुमितौ तस्य व्यापारस्योपयोगः प्रदर्शयताम् ।

5. (क) अधोलिखितेषु विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरलिप्या च टीका लेख्या 5×2 = 10
उपमितिः, स्मृतिः, पक्षः

अथवा

- (ख) अधोलिखितेषु द्वयोः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च व्याख्या कार्या 5×2 = 10
- (i) तद्वति तत्प्रकारकोऽनुभवः यथार्थः ।
(ii) यत्र यत्र धूमस्तत्र तत्राग्निरिति साहचर्यनियमः व्याप्तिः ।
(iii) आप्तवाक्यं शब्दः ।

N.B. : Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—